

Riktlinje för representation

Antagen av kommunfullmäktige § 101, 2019-12-18 ,
dnr: KS/2019:519 , ansvarig: ekonomi

Styrdokumentet ersätter:
Policy för resor, kurser, konferenser och representation gällande Nykvarns kommun,
2011-02-10

Innehållsförteckning

1 Inledning	2
1.1 Syfte	2
1.2 Ansvar och ansvarsfördelning	2
2 Representation	3
2.1 Vad är inte representation?	3
2.2 Extern representation	4
2.3 Intern representation	5
2.3.1 Julbord/julgåvor	5
2.3.2 Begränsningar	5
2.4 Alkohol vid representation	5
2.5 Gåvor vid representation	6
3 Trivselfrämjande åtgärder	6
3.1 Förfriskningar och enklare förtäring	7
4 Uppföljning och ansvar	7

1 Inledning

Riktlinjen riktar sig till samtliga anställda och förtroendevalda inom Nykvärns kommuns verksamheter, av kommunen majoritetsägda bolag samt andra associationsformer där Nykvärns kommun är förvaltare eller utser majoriteten av styrelsen. Representanter i andra associationsformer där kommunen utser en del av styrelsen, ska i görligaste mån verka för att denna policy efterföljs i tillämpliga delar.

Riktlinjen utgår från nuvarande lagstiftning såsom Inkomstskattelagen (1999:1229) och Skatteverkets allmänna råd. Skulle lagstiftningen ändras gäller alltid lagstiftningen och skatteverkets tolkning av denna.

Riktlinjen gäller vid representation såväl inom som utanför Sveriges gränser.

1.1 Syfte

För offentligt finansierad verksamhet är säkerställandet och upprätthållandet av allmänhetens förtroende av central betydelse. Syftet med riktlinjen är att klargöra Nykvärns kommuns inställning gällande extern och intern representation och enkel förtäring, samt ge riktlinjer till anställda och förtroendevalda för att vägleda dessa i frågor som rör representation.

1.2 Ansvar och ansvarsfördelning

Varje organisation och dess verksamhet inom den kommunala koncernen svarar för att denna riktlinje följs. I respektive nämnds delegationsordning står vem som har delegation att fatta beslut om representation och personalvårdsförmåner. Det vilar på styrelse och verkställande direktör i de kommunala bolagen att upprätta och upprätthålla rutiner kring representation som iakttar denna riktlinje.

Anställda och förtroendevalda har ett eget ansvar för att inte bryta mot gällande lagstiftning, denna riktlinje och interna rutiner.

Kommunen och de kommunala bolagen ska bedriva sin verksamhet med iakttagande av att verksamheterna är en del av det offentliga och vara restriktiva med representation. Detta innebär att all kost och representation ska ske med gott omdöme, måttfullhet och kostnaderna ska hållas inom skäligen och försvarbara gränser. Av detta följer vidare att all kost och representation ska vara till nytta för verksamheten, ha ett tydligt syfte och ett direkt samband med verksamheten.

Representanter för kommunen och de kommunala bolagen ska alltid anstränga sig för att agera på ett korrekt sätt så att allmänhetens förtroende för verksamheten upprätthålls.

Vid tveksamheter om vad som är rätt eller fel ska den anställde alltid vända sig till närmsta chef för råd och vid tveksamheter tacka nej. Avsteg från denna riktlinje kan innebära ett personligt betalningsansvar.

2 Representation

Representation är en viktig del i organisationens relationer med samarbetspartners, andra kommuner, bolag men även med medarbetarna och förtroendevalda. Representation har betydelse för att skapa goda samarbetsförhållanden både inom organisationen (intern) men också med parter utanför organisationen (extern).

Kravet vid representation är att den har ett omedelbart samband med verksamheten vilket innebär att den endast är tillåten i anslutning till vår ordinarie verksamhet i tid och rum.

En felaktig representation riskerar att kunna tolkas som en otillbörlig förmån vilket kan utgöra tagande eller givande av muta enligt brottsbalken. Otillbörlig är representationen när den ur ett objektiva perspektiv kan tänkas påverka mottagaren, och därmed mottagarens handlande i tjänsten.

För all representation gäller att:

- representationen ska vara av rimlig omfattning
- det finns ett omedelbart samband och är till nytta för den verksamhet som bedrivs och den får inte utgöras av kostnader för sällskapsliv av personlig natur, personlig gästfrihet och liknande. Valet av ort och tidpunkt för representation har betydelse för bedömning om det föreligger ett samband med den verksamhet som bedrivs.
- den ska vara motiverad både ifråga om ändamålet samt tidpunkten för representationen
- deltagarlista och syfte ska intygas vid ekonomisk redovisning

2.1 Vad är inte representation?

11 kap. 1 § (1999:1229) inkomstskattelagen (IL) föreskriver att löner, arvoden, kostnadsersättningar, pensioner, förmåner och alla andra inkomster som erhålls på grund av tjänst ska tas upp som beskattningsbar intäkt, om inget annat anges. Det betyder att huvudregeln är att alla förmåner som erhålls på grund av en anställning ska beskattas. En förmån uppkommer i princip så snart arbetsgivaren bekostar en privat levnadskostnad åt en anställd. Representation och gåvor (i vissa fall) är två av undantagen som gäller för anställda och förtroendevalda i Nykvärns kommun och dessa behandlas denna riktlinje. Viktigt att uppmärksamma är även att värdet av alla skattepliktiga förmåner utgör underlag för de arbetsgivaravgifter som kommunen ska betala in, varför förmånen måste hanteras särskilt.

En av de vanligaste förmånerna är fri kost. Avgörande för om en måltid som betalas av arbetsgivaren ska vara skattefri för den anställde är att den erhålls vid representation, extern eller intern, alternativt tillhör något av de övriga undantag som listas nedan.

Ansvaret för om sammankomsten är att bedöma som representation ligger hos arbetsgivaren.

Vissa förmåner kan förväxlas med intern representation, här redovisas översiktligt vilka skatteregler som gäller för dessa. Vad som kan anses räknas som intern representation kan i vissa fall vålla gränsdragningsproblem. Dock gäller generellt att återkommande/regelbundna arbetsmöten, sammanträden, kvällsarbete, planeringsmöten eller liknande aldrig är att betrakta som intern representation ur ett förmånsperspektiv. Därmed finns ingen möjlighet till skattefria måltider utan fri kost ska förmånsbeskattas samt utgöra underlag för arbetsgivaravgifter.

Utifrån att Skatteverket bedömer att förtroendevalda i detta fall är att betrakta som anställda innebär det att mat som erhålls vid exempelvis nämndsammanträden är en skattepliktig förmån för de som deltar. Enklare förtäring, som till exempel bullar räknas däremot som personalvårdsförmån även gällande förtroendevalda. Med utgångspunkt i detta bör respektive nämnd, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige vara restriktiva gällande fri kost vid sammanträden.

Fri kost är normalt en skattepliktig förmån oavsett om den erhålls fortlöpande eller endast vid särskilda tillfällen, såsom under tjänsteresa, tjänstgöring på annan ort, kurser, konferenser, studieresor och dylikt. Om förtäringen är av det slag att det ersätter en måltid är den anställde och kommunen skattepliktig.

Förmån av fri kost är skattepliktig även om den erhållits utomlands. I likhet med andra förmåner är kostförmån skattepliktig oavsett om det är arbetsgivaren eller någon annan som utger förmånen. Utöver representation finns följande undantag från IL:s krav på förmånsbeskattning av fri eller subventionerad kost:

- Pedagogisk måltid för personal inom förskola, skola, äldreomsorg, gruppboende och daglig verksamhet.
- Förmåner vid tjänsteresa; kost som obligatoriskt ingår i priset.

2.2 Extern representation

Extern representation riktar sig till utomstående organisationer, affärsförbindelser, samarbetspartners och liknande i syfte att skapa, bibehålla eller avsluta goda relationer. Även sammankomster med våra tidigare anställda eller förtroendevalda är att betrakta som extern representation.

Förutom ovanstående under kapitel 2 gäller för extern representation att:

- endast i undantagsfall får anhöriga inbjudas, vilket i förhand ska vara godkänt av närmast behörig chef

- försiktighet ska iakttas vid återkommande representation mot en och samma person eller grupp av personer
- representation i samband med pågående upphandling får inte förekomma
- representation får inte förekomma i samband med myndighetsutövning

2.3 Intern representation

Intern representation riktar sig till medarbetarna eller till förtroendevalda. Representationen är intern om samtliga deltagare är anställda eller förtroendevalda inom organisationen. Intern representation ska ha som mål att skapa ett trivsamt arbetsklimat för goda arbetsresultat i den egna verksamheten.

Förutom ovanstående under kapitel 2 gäller för intern representation:

- att sammankomsten är tillfällig (inte möten som hålls regelbundet med korta mellanrum varje eller varannan vecka)
- att sammankomsten är kortvarig (exempelvis får en internutbildning högst pågå i en vecka)
- att det inte är fråga om interna möten för det löpande arbetet
- att det inte är fråga om arbetsluncher samt
- att måltidsarrangemangen är gemensamma

2.3.1 Julbord/julgåvor

Kommunen kan i stället för jultbord ge anställda/förtroendevalda en julgåva. Nykarvans kommun följer den beloppsgräns som Skatteverket årligen fastställer

2.3.2 Begränsningar

Skattelagstiftningen tillåter endast två personalfester, som arbetsgivaren bjuder på, per år och anställd. Som personalfest räknas också jultbord eller annan aktivitet/gåva som kan likställas med en fest.

Vid sammanträden och konferenser som sker mer regelbundet bör den interna representationen begränsas till enklare förtäring. Med enklare förtäring menas t.ex. smörgås eller fikabröd.

2.4 Alkohol vid representation

All representation ska i grunden vara alkoholfri.

Vid särskilda tillfällen kan alkoholhaltiga drycker serveras. Servering sker med återhållsamhet, högst ett eller två glas vin eller öl per person. Särskilda tillfällen kan vara då kommunen eller det kommunala bolaget är värd för internationella gäster eller firande av jubileum. Kommunen bekostar aldrig starksprit i några som helst sammanhang.

I de fall alkohol ska förekomma vid representation som kommunen eller bolagen står värd för såväl externt som internt ska beslut fattas av kommundirektör eller den verkställande direktören för det kommunala bolaget som också ska beslutsattestera kommande faktura.

Alkohol vid extern representation

Alla som representerar för Nykvärns kommuns eller de kommunala bolagens räkning har ett särskilt ansvar och förväntas visa gott omdöme vid utövandet. Måttfullhet ska iaktas vid representationsmåltider och detta gäller särskilt bruk av alkohol. Servering av alkohol kan i enstaka fall medges vid utövande av värdskap mot internationella gäster i samband med middagsmåltid. Alkohol fria alternativ ska alltid erbjudas.

Alkohol vid intern representation

Nykvärns kommun och de kommunala bolagen är en drogfri arbetsplats. Vid intern representation är därför endast alkoholfria drycker tillåtna som måltidsdryck. Ett undantag från detta görs i samband med jubileumsfest vid firande av 25-årig anställning. Alkohol fria alternativ ska alltid erbjudas.

2.5 Gåvor vid representation

Huvudregeln i Nykvärns kommun och i de kommunala bolagen är att vi inte tar emot gåvor i samband med vårt arbete eller uppdrag. Att särskilt observera är att även gåvor av ringa värde kan bedömas som otillbörliga, gåvor får absolut inte förknippas med viss prestation.

Gåvor som följer som ett naturligt led i representation är exempelvis:

- reklamgåvor av mindre värde som har direkt anknytning till verksamheten och som inte har någon personlig karaktär eller
- representationsgåvor av mindre värde som ges i samband med ett jubileum, internationella besök eller liknande kan i vissa fall vara tillbörliga men detta måste avgöras från fall till fall utifrån omständigheterna.

Att ge eller ta emot andra gåvor får inte förekomma, då detta kan anses som otillbörligt.

3 Trivselfrämjande åtgärder

Trivselfrämjande åtgärder är inte intern representation utan en personalvårdsförmån som arbetsgivaren ger till sina anställda för att skapa trivsel och samhörighet i arbetet och en god psykisk och fysisk hälsa hos personalen.

För alla personalvårdsförmåner gäller att dem ska:

- vara av mindre värde
- inte kunna bytas mot kontant ersättning eller vara ersättning för utfört arbete
- erbjudas samtliga medarbetare på en arbetsplats oavsett anställningsform. En arbetsplats utgörs av varje naturligt, geografiskt eller verksamhetsmässigt, avgränsad arbetsplats för sig (exempelvis en skola eller en enhet)
- tillhandahållas på arbetsplatsen. Undantag får göras för personalutflykter

3.1 Förfriskningar och enklare förtäring

Med förfriskningar och enklare förtäring avses när medarbetare eller förtroendevalda bjuds på kaffe, te, läsk, bulle, godis, frukt, smörgås, tårta och annan enklare förtäring i samband med arbete. Kosten ska dock vara så pass begränsad att den inte kan anses ersätta normal frukost, lunch eller middag. Nykarvans kommun bjuder på daglig basis på kaffe och te men inte regelmässigt på enklare förtäring i form av fruktkorgar och fikabröd.

Arbetsgivaren bjuder inte på förtäring vid kontinuerligt återkommande arbetsplatsträffar och verksamhetsmöten som inte erbjuds alla på arbetsplatsen.

4 Uppföljning och ansvar

Den som beslutar om representation är skyldig att känna till reglerna kring representation och gåvor, i form av skattelagstiftningen samt Nykarvans kommuns riktlinjer och rutiner, samt att vara medveten om eventuella gränsdragningar. Vid frågor eller osäkerhet, kontakta närmaste chef.

Vid representation ska alltid kvitto/faktura/nota kompletteras med syftet med representationen och namn på deltagarna.